

**БУКОВИНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ
БУКОВИНСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ
BUKOVINIAN ECONOMIC FOUNDATION**

**Матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Том 3

Чернівці, 29-30 квітня 2015 року

**Материалы XX Международной научно-практической
конференции**

**ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ**

Том 3

Черновцы, 29-30 апреля 2015 года

**XX International Scientific Conference
PROBLEMS AND PROSPECTS
OF SCIENCE DEVELOPMENT IN
CONDITIONS OF EUROINTEGRATION**

Part 3

Chernivtsi, 29-30 of April 2015

**КИЇВ
НАУКОВО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР «ЛАБОРАТОРІЯ ДУМКИ»
2015**

2. Бужинська Ю.О. Особливості функціонування економічної термінології на сучасному етапі // Держава та регіони. Серія Гуманітарні науки. - 2008. - №4. - С. 42-46.
3. Пілецька Н. Українська термінологія як об'єкт дослідження / Н. Пілецька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: Сер. «Проблеми української термінології». - 2008. - № 620. - С. 175-182.
4. Тодор О. Французькі запозичення / О. Тодор // Культура слова. - 2002. - Вип. 60. - С. 11-15.
5. Чорновол Г.В. Новітня економічна термінологія та її стилістичне вживання в сучасній українській мові (на матеріалі періодичних видань): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук / Г.В. Чорновол. - К., 2004. - 23 с.
6. Шимків А. Англо-український тлумачний словник економічної лексики. - К., 2004. - 210 с.

Юридичні науки

Шпіляревич В.В.

викладач кафедри кримінального права

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ МЕДИЧНОГО ТА ВИХОВНОГО ХАРАКТЕРУ ЯК РІЗНОВИДИ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ЗА КК УРСР 1960 РОКУ

КК УРСР 1960 р. у статті, що визначала його завдання та підстави кримінальної відповідальності, не передбачав жодних інших кримінальних заходів державного примусу, окрім покарання [1, с. 7, 9]. Однак, незважаючи на це, існувало чимало примусових заходів, які не належали до системи покарання. Так, найбільш детально зазначеним вище Кодексом були представлені примусові заходи медичного характеру, піклування родичів або опікунів з обов'язковим лікарським наглядом, примусові заходи виховного характеру. Зокрема, примусове лікування могло здійснюватися у психіатричних лікарнях загального і спеціального типів залежно від характеру психічного захворювання, небезпечності особи для суспільства і тяжкості вчинених суспільно небезпечних діянь. До осіб, які після вчинення злочину захворіли на психічне захворювання, за рішенням суду могли застосовуватися такі види примусових заходів медичного характеру [2, ч. 1 ст. 13]:

- 1) направлення до психіатричної лікарні загального типу;
- 2) направлення до психіатричної лікарні спеціального типу;
- 3) передання на піклування родичам чи опікунам з обов'язковим лікарським наглядом.

Як критерій для диференціації заходів виступав ступінь суспільної небезпечності психічно хворого.

Проте Указом Президії ВР УРСР від 10 лютого 1988 р. № 5397-XI «Про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів Української РСР» [3] система цих заходів була змінена, а саме до них почали включати:

- a) направлення до психіатричної лікарні зі звичайним наглядом;
- b) направлення до психіатричної лікарні з посиленням наглядом;
- c) направлення до психіатричної лікарні з суворим наглядом.

Тобто внесені зміни диференціювали види лікувальних закладів.

Можливість передачі на піклування родичам або опікунам з обов'язковим лікарським наглядом не розглядалася вже як різновид примусових заходів медичного характеру.

У КК УРСР 1960 р. примусові заходи медичного характеру і примусові заходи виховного характеру містилися в одному розділі, незважаючи на те, що вони суттєво відрізняються один від одного за юридичною природою, підставами і цілями застосування. Що стосується примусових заходів виховного характеру, то в першій редакції КК 1960 р. передбачав, що суд може застосувати відповідні заходи до неповнолітнього, який вчинив злочин невеликої тяжкості, у випадку, коли визнає, що його виправлення можливо без застосування покарання. Зокрема, до таких заходів згідно, зі ст. 11 зазначеного Кодексу, належали [2, ч. 3 ст. 10, ст. 11]:

- 1) передача винного під нагляд родичів чи осіб, які їх замінюють;
- 2) передача винного під нагляд громадської організації, трудового колективу чи окремим громадянам за їх згодою;
- 3) направлення винного у спеціальну навчально-виховну або лікувально-виховну установу для дітей і підлітків.

Суд мав право також у порядку, передбаченому спеціальним Положенням [4], визнати за необхідне призначити неповнолітньому громадського вихователя.

У зв'язку з прийняттям нового кримінального, кримінально-процесуального законодавства у 1961 р. Указом Президії ВР УРСР від 30 грудня 1961 р. № 283-07 «Про затвердження Положення про комісії у справах неповнолітніх УРСР» було відновлено діяльність комісії у справах неповнолітніх [5]. Водночас статус комісій у справах неповнолітніх суттєво відрізнявся від статусу аналогічних комісій, що діяли раніше. Відповідно до вказаного Положення, вони були основною координаційною ланкою у системі державних органів та організацій громадськості, що займалися виховною і профілактичною роботою серед неповнолітніх, які вчинили суспільно небезпечне діяння у віці, з якого не може наставати кримінальна відповідальність, або якщо вони були звільнені від кримінальної відповідальності у зв'язку із застосуванням до них саме примусових заходів виховного характеру на стадії досудового слідства [5, ст. 1].

Таким чином, законодавче закріплення примусових заходів медичного та виховного характеру у КК УРСР 1960 р. свідчить, з однієї сторони, про визнання їх законодавцем як самостійних заходів кримінально-правового характеру, які за своєю правовою природою належать до різновиду заходів безпеки, а з іншого боку - про ефективність та забезпечення законності реалізації судом таких заходів по відношенню до тих осіб, до яких вони застосовувалися.

Література:

1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України (за станом законодавства та постанов Пленуму Верховного суду України на 25 травня 1994 р.) / гол. редактор В.С. Ковальський. - К.: Юрінком - редакція Бюлетеня законодавства і Юридичної практики, 1994. - 880 с.
2. Уголовный кодекс УССР от 28 декабря 1960 года // ВВС УССР. - 1961. - № 2. - Ст. 14.
3. Про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів Української РСР: Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 10 лютого 1988 р. № 5397-XI // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1988. - № 8. - Ст. 212.
4. Положення про комісії у справах неповнолітніх Української РСР, затверджене Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 30 грудня 1961 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1962. - № 3. - С. 51.
5. Про затвердження Положення про комісії у справах неповнолітніх Української РСР: Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 30 грудня 1961 р. № 283-07 // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1962. - № 3. - Ст. 51.

Педагогічні науки

Мирошніченко В.О.

*доцент кафедри педагогіки вищої школи
управління навчальними закладами та методики викладання суспільствознавчих дисциплін
Бердянський державний педагогічний університет
м. Бердянськ, Україна*

ПРАВОНАВЧІ КУРСИ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

Сьогодні одним із найважливіших напрямів реформування вітчизняної загальної середньої освіти є перехід до профільного навчання в старшій школі, яке значно розширює можливості учнів у здобутті якісної освіти європейського зразка, посилює їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку праці, сприяє їх успішній самореалізації в сучасних реаліях життя.

Профільне навчання передбачає спеціальну організацію навчально-виховного процесу, за якого зміст однієї освітньої галузі вивчається глибше і ширше, ніж це передбачено складовою змісту загальної середньої освіти. Це забезпечується збільшенням кількості навчальних годин, введених типовим навчальним планом на вивчення групи відповідних предметів галузі (профільні загальноосвітні предмети), а також уведенням додаткових предметів та курсів за рахунок годин варіативної частини Базового навчального плану [1, с.5].

Здійснення диференціації навчання і профільності в старшій школі в умовах стандартизації змісту потребує нових підходів. Психологи вважають, учні відрізняються передусім якісним складом своїх здібностей, а потім кількісними проявами. Саме якісна характеристика індивідуальності має враховуватися, якщо йдеться про наукові засади здійснення диференціації як найважливішої складової особистісно орієнтованого навчання [2, с. 38].

У старшій школі значної популярності набуває суспільно-гуманітарний профіль навчання, що